

Lublin, 3 marca 2021 roku

Szanowny Pan
dr hab. prof. KUL Przemysław Czarnek
Minister Edukacji i Nauki

Szanowny Panie Ministrze,

przesyłam stanowisko Rady Towarzystw Naukowych Polskiej Akademii Nauk:

Rada Towarzystw Naukowych przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk wyraża głębokie zaniepokojenie zmianami w wykazie i punktacji czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych zawartymi w Komunikacie Ministerstwa Edukacji i Nauki z 9 lutego 2021 roku oraz Sprostowaniu z 18 lutego 2021 roku.

Niepokojące są zwłaszcza: niedoszacowanie punktowe czasopism naukowych wydawanych przez towarzystwa naukowe, dysproporcje w ocenach czasopism przypisanych do dziedziny nauk społecznych i humanistycznych, brak konsultacji z uprawnionymi podmiotami polityki naukowej, podważające podstawy ewaluacji jednostek.

RTN skupia reprezentantów ponad 300 towarzystw i stowarzyszeń naukowych oraz naukowo - technicznych, działających w Polsce w dziedzinach nauk: społecznych, humanistycznych, biologicznych i rolniczych, ścisłych, technicznych, medycznych oraz towarzystw ogólnych i regionalnych i stowarzyszeń naukowo - technicznych Naczelnej Organizacji Technicznej. W świetle przeprowadzonych dyskusji i szerokich konsultacji środowiskowych, należy stwierdzić, że czasopisma towarzystw naukowych traktowane są marginalnie, a ich znaczenie społeczne nie jest doceniane w kontekście zadań upowszechniania i popularyzacji nauki.

Czasopisma towarzystw naukowych stanowią specyficzny rodzaj publikacji z trzech powodów: funkcji naukotwórczej realizowanej w formie komunikacji naukowej (transfer wiedzy do określonych grup zawodowych), funkcji popularyzatorskiej wynikającej z historycznej roli towarzystw, ulokowania i finansowania wewnętrznego ze środków statutowych czasopism (najczęściej składki i opłaty członkowskie). Należy podkreślić, że czasopisma te mają często zasięg krajowy, co wynika z specyfiki przedmiotu badań. Pomimo tych uwarunkowań, czasopisma towarzystw naukowych były i są pozycjonowane w międzynarodowych bazach naukowych, co nie zostało zauważone w ocenie

punktowej. Spełniają także kryteria bibliometryczne, uznawane za podstawowe mierniki prestiżu tj. umiędzynarodowienie rad programowych, wskaźniki cytowań.

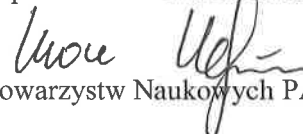
Pominięto w ocenie ważny aspekt oddziaływania społecznego czasopism, szczególnie w dziedzinach nauk społecznych i humanistycznych, przyznając tym czasopismom niską, podstawową punktację. Członkowie towarzystw naukowych odbierają ten fakt jako dezawuowanie trudnej pracy redakcji czasopism, poprawiających wskaźniki oceny według kryteriów Komisji Ewaluacji Nauki.

RTN zwraca szczególną uwagę na grupę czasopism wydawanych przez towarzystwa, wyrażając nadzieję, że w założeniach polityki naukowej Polski zostaną uwzględnione szersze postulaty towarzystw naukowych odnośnie do zmiany ich statusu jako podmiotów tej polityki.

RTN wnosi o skorygowanie wykazu i punktacji czasopism oraz recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych, oferując pomoc specjalistów do przeprowadzenia odpowiednich analiz.

Z poważaniem

prof. dr hab. Iwona Hofman



Przewodnicząca Rady Towarzystw Naukowych PAN